

Başkanlık inadı krizin ateşine benzin döküyor

Ekonomide kriz sinyalleri yükseliyor. İmalat sanayinde faaliyetler 11 aydır daralıyor. İşsizlik ve enflasyon rekor seviyede. Eski Hazine Müsteşarı Öztrak, 'Anayasa oylamasının yangına benzin dökme' dedi

AYDINLIK / ANKARA

TÜRKİYE ekonomisine ilişkin son dönemde açıklanan veriler kriz sinyalleri veriyor. Türk lirasında son bir ayda sepet kur bazında görülen yüzde 8 değer kaybından sonra döviz cephesinde sular duruldu. Döviz ABD'den gelen açıklamalar sonrası sakinleşirken, Merkez Bankası'nın sıkılaştırma hamleleriyle faizi yüzde 10'un üzerine çekmesi de spekülasyon hareketlerin önüne geçti. Sular şimdilik durulmuş olsa da ekonomideki tahribatın verilerine yansımaları gecikmedi.

ENFLASYON VE İŞSİZLİK

Ocak ayı enflasyonu yüzde 2.46 ile 2011 Ekim ayından sonra son yılların en zamlı ayı olurken, mutfakta da yüzde 6.37 ile son 12 yılın yüksek fiyat artışı görüldü. Türkiye'de halen resmi işsizlik oranı yüzde 11.8 düzeyinde bulunuyor. Resmi işsiz sayısı Ekim 2016 dönemi itibarıyla 3.6 milyonu aşarak ekonominin yüzde 4.7 daraldığı 2009 seviyelerine ulaştı. Türkiye'deki gerçek işsiz sayısı ise 5.9 milyon ile resmi verilere göre en yüksek düzeyine ulaşmış durumda.

SANAYİDE İŞLER KÖTÜ

İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) araştırmasının sonuçlarına göre imalat sanayinde faaliyetler 11 aydır daralıyor. PMI Endeksi Ocak'ta 48.7 oldu. Endeksin 50'nin altında kalması sanayide faaliyetlerin bir önceki döneme göre daraldığını gösteriyor. Türkiye'de imalat PMI'ları 2016'nın Mart ayından beri 50

Faik Öztrak

puanın altında kaldı. Diğer yandan MÜSİAD'ın açıkladığı daha çok OSB'lerdeki KOBİ'leri kapsayan ve hizmet sektörünü de içeren SAMEKS araştırmasına göre faaliyetler daraldı. SAMEKS Bileşik Endeksi 2017 yılı Ocak ayında, bir önceki aya göre 0.5 puan azalarak 46.1 puana geriledi.

BORÇLANMA ARTTI

Ekonomideki son gelişmeleri Aydınlik'a değerlendiren, eski Hazine Müsteşarı, CHP Milletvekili Faik Öztrak, ekonomik verilerin her geçen gün bozulduğunu bildirdi. Ekonomideki bozulmanın Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seçildiği 2014 yılı sonrasında "fili başkanlık" uygulaması ile birlikte arttığını kaydeden

Faik Öztrak, "Fili başkanlık uygulaması ile birlikte birçok veri açık bir şekilde olumsuzlaştı. Milli gelir düştü. Milli gelirde 80 milyar dolar kayıp yaşandı. Vatandaşın borcu arttı. Güven endeksi en düşük seviyede. Hukukun üstünlüğü ve diğer konularda da ciddi düşüşler var. Yolsuzlukta da dünyada ilk sıralarda yer alır olduk. Sefalet ve yoksullukta da durum aynı" dedi.

SUÇLU DIŞTA DEĞİL İÇTE!

"Fili Başkanlık" döneminde işsizliğin de arttığını vurgulayan Öztrak, "2014'de 2 milyon 900 bin kişi işsizdi. Şu anda 3 milyon 600 bin işsiz var. Fili başkanlıktan bu yana işsiz sayısı 700 bin arttı" diye konuştu. "Fili Başkanlık" sisteminin mali-

yetinin çok ağır olduğunu ifade eden Öztrak şu görüşleri savundu: "Ekonomi bu haldeyken anayasa değişikliği için halk oylamasına gitmek yangına benzin dökme'dir. Önümüzdeki günlerde yaşanacak gerilim ekonomideki kötü gidişi arttıracaktır. Yaşanan krizden Meclis'in yetkileri budanarak çıkmaz. Denetimsiz bir yönetim güven sarsıyor. Yatırım için ülkemize gelecek yabancı sermaye ürüyor."

Öztrak, dış müdahale konusunda da, "Dışarıdan müdahaleden söz ediliyor. Suç dış müdahalelere atılmaya çalışılıyor. Bu doğru değil. Ama sen ekonomiyi bu kadar kırılan hale getirirsen provakatif hareketlerin etkili olmasını sağlarsın" ifadesini kullandı.

Destek paketleriyle ekonomi canlanacak

Açıklanan destek paketlerinin firmaları mali açıdan rahatlatacağını belirten **İSO Başkanı** Bahçivan "Kredilerin özellikle KOBİ boyutundaki küçük ve orta boy işletmelere önemli bir can suyu olacak" dedi

İŞ dünyası örgütleri, hükümetin son aylarda peş peşe açıkladığı reform ve destek paketlerinin ticari hayatı canlandıracağı görüşünü taşıyor. **Istanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan** getirilen teşviklerle açıklanan paketlerin, firmaları mali açıdan rahatlatmayı ve kredi erişimlerini kolaylaştırmayı hedeflediğini söyledi.

AR-GE MERKEZLERİNİN AÇILMASI

Bahçivan şöyle konuştu: "Reform niteliğindeki çalışmaların içinde kuşkusuz bizim açımızdan en tatmin edici olanı, bizim de içinde bulunarak katkı sunduğumuz 'Reel ekonomiye destek' paketindeki 'Nefes Kredis'i' olarak adlandırılan önlemlerdir ve bu destekler son derece önemli bir işlevi yerine getirecektir. Bu kredilerin özellikle KOBİ boyutundaki küçük ve orta boy işletmelere önemli bir can suyu olacağını düşünüyorum. Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi konusunda açıklanan önlemlerin Türkiye Cumhuriyeti sanayisinin önemli bir ihtiyacına denk düştüğünü anlatan Bahçivan, "Sadece 2016'da ülke çapında 102 yeni Ar-Ge merkezi açılması, 2017 yılına bu anlamda umutla bakmamızı sağlıyor. " ifadesini kullandı.

'ZOR DÖNEMEÇTEN GEÇİYOR'

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Nail Olpak, zor bir dönemeçten geçen Türkiye'nin ekonomi üzerinden yapılan algı operasyonlarıyla mücadele ettiğini, bunda da başarılı olduğunu söyledi. Olpak, 23 ili kapsayan Cazibe Merkezleri Programının iş alemin-

Istanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan

de karşılık bulduğunu ifade ederek, şunları kaydetti: "Reformların içeriği kadar hızlı bir şekilde hayata geçirilmesi de önemli. Program kapsamında açıklanan ve yatırımcının finansmana ulaşımını kolaylaştıran sıfır faizli yatırım kredisi ve yarısı devlet tarafından karşılanacak olan 'faiz oranı indirilmiş işletme kredisi' uygulamaları bu bağlamda çok önemli bir teşvik. Buna ek olarak 'Makine-teçhizat yatırımlarında sıfır faizli kredi ve yatırımcılara OSB'lerde 'fabrika tahsis'i gibi diğer teşvik ve destekleri de önemli birer fırsat olarak görüyoruz.

'İŞSİZLİK TEK HANEYE DÜŞECEK'

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Mustafa

Koca da, hükümetin şimdiye kadar görülmemiş oranda teşvik uygulaması devreye aldığı belirterek, ciddi hazırlıkların yapıldığını anlaşıldığını söyledi. Hiç şüphesiz ekonomide çarkların yeniden sağlıklı bir şekilde dönmeye başladığında, üretim ve ihracatta hareket oluşacağını, bunun da derhal istihdama yansıtacağını anlatan Koca, değerlendirmesini şöyle tamamladı: "Biz yeniden yüzde 5'ler seviyesinde bir büyüme istikametinde yol alalım, istihdam çok hızlı bir şekilde artacak ve işsizlik oranları tek haneli rakamlara hatta yüzde 8'lere doğru düşecektir. Ancak bütün bunlar birbirine bağlı olaylardır. Dolayısıyla gelişmeler birbirini tetikleyerek büyüyecektir." (AA)

DESTEK PAKETLERİ CANYUSU OLACAK

İş dünyası örgütleri hükümetin peş peşe açıkladığı reform ve destek paketlerinin ekonomiye hareketlilik getireceği umudunu taşıyor

Ardı ardına açıklanan reform paketleri reel sektörü mutlu etti. Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Nail Olpak, zor bir dönemden geçen Türkiye'nin ekonomi üzerinden yapılan algı operasyonlarıyla mücadele ettiğini, bunda da başarılı olduğunu söyledi. Olpak, 23 ili kapsayan Cazibe Merkezleri Programının iş aleminde karşılık bulduğunu ifade ederek, şunları kaydetti:

HIZLA HAYATA GEÇİRİLMELİ

"Reformların içeriği kadar hızlı bir şekilde hayata geçirilmesi de önemli. Yatırımcıların programa ilişkin düzeylerini anlamak için ön talep toplama süreci 28 Kasım -14 Ocak'ta yapıldı. Cazibe Merkezleri Programı için 2 ay gibi kısa bir süre içerisinde yaklaşık bin 200 müracaat yapıldı; toplam yatırım tutarının 19 milyar 600 milyon lira seviyesinde olması umut verici. Bu veriler bir yandan reformların uygulanabilir olduğunu gösterirken, diğer taraftan da başvuruların gelecek dönemde artarak devam edeceğinin sinyalini veriyor.

ÖNEMLİ FIRSATLAR

Program kapsamında açıklanan ve yatırımının finansmana ulaşımını kolaylaştıran sıfır faizli yatırım kredisi ve yarısı devlet tarafından karşılanacak olan 'faiz oranı indirilmiş işletme kredisi' uygulamaları bu bağlamda çok önemli bir teşvik. Buna ek olarak 'Makine-teçhizat yatırımlarında sıfır faizli kredi ve yatırımcılara OSB'lerde 'fabrika tahsis' gibi diğer teşvik ve destekleri de önemli birer fırsat olarak görüyoruz."

İSTİHDAMA KATKI OLACAK

Reformların istihdama önemli ölçüde katkıda bulunacağını anlatan Olpak, "Sayın Başbakanımızın açıkladığı öngörülen istihdam 112 bin 400 seviyesinde. Program kapsamında öngörülen istihdamın 112 bin 400 olması çok önemli. Zira Türkiye ekonomisinin son 12 ayda sağladığı toplam yeni istihdamın yaklaşık 111 bin seviyesinde olduğunu göz önüne aldığımızda, Cazibe Merkezleri Programı tek başına 'Bir yıllık istihdam' anlamına geliyor." dedi.

2017 yılına umutlu girdik

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan ise getirilen teşviklerle açıklanan paketlerin, firmaları mali açıdan rahatlatmayı ve kredi erişimlerini kolaylaştırmayı hedeflediğini söyledi. Bahçivan şöyle konuştu: "Reform niteliğindeki çalışmaların içinde kuşkusuz bizim açımızdan en tatmin edici olanı, bizim de içinde bulunarak katkı sunduğumuz 'Reel ekonomiye destek' paketindeki 'Nefes Kredisi' olarak adlandırılan önlemlerdir ve bu destekler son derece önemli bir işlevi yerine getirecektir. Bu kredilerin özellikle KOBİ boyutundaki küçük ve orta boy işletmelere önemli bir can suyu olacağını düşünüyorum. Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi konusunda açıklanan önlemlerin Türkiye Cumhuriyeti sanayisinin önemli bir ihtiyacına denk düşüğünü anlatan Bahçivan, "Sadece 2016'da ülke çapında 102 yeni Ar-Ge merkezi açılması, 2017 yılına bu anlamda umutla bakmamızı sağlıyor." ifadesini kullandı.

